

Utländska bolag tar kontroll över Iraks olja

De internationella oljebolagen vann en historisk seger i förra veckan när de genom en auktion tog kontroll över större delen av Iraks väldiga oljefält. Det kan leda till ökade oroligheter och förlängd ockupation, befarar den amerikanska journalisten Antonia Juhasz som Arbetaren Zenit har talat med.

– Nu kan det irakiska folket vara försäkrade om att deras framtid är god.

Det sade Iraks oljeminister Hussein al-Shahristani efter att han auktionerade ut kontrakten för Iraks största oljefält i lördags. Inom sju år kommer Irak att öka sin oljeproduktion från nuvarande 2,5 miljoner fat om dagen till 12 miljoner fat, enligt Shahristani. Det skulle innebära att Irak går förbi Saudiarabien som världens största exportör av olja.

Flera dussin internationella företag ställde upp i fredagens och lördagens auktion. Tillsammans med kontrakt som har getts ut det senaste halvåret innebär helgens auktion, som gällde några av världens största oljereserver, att det mesta av Iraks olja under de kommande decennierna kommer att pumpas av internationella bolag. Några av vinnarna är malaysiska Petronas, ryska Lukoil, norska Statoil, brittiska BP och kinesiska CNPC.

SEDAN DEN USA-LEDDA invasionen av Irak 2003 har oljan legat i centrum för USA:s ockupationspolitik och Iraks interna konflikter. Den amerikanska regeringen har länge försökt att få igenom en ny oljelag i Irak som skulle kunna ge de internationella oljebolagen närmast oinskränkt makt över Iraks olja. Men de amerikanska och irakiska regeringarna har inte förmått parlamentet att anta lagen. Motståndet i Irak har varit hårt, inte minst från sunnigrupper och Federationen för Iraks oljefackföreningar, IFOU, ett av Iraks starkaste fack med över 20 000 medlemmar.

Under 2006 och 2007, när kampen om den nya oljelagen var hård, tog IFOU till fackliga stridsåtgärder för att hålla oljebolagen borta från Irak. IFOU:s ordförande Hassan Jumaa Awad avstår från att uttala sig till Arbetaren Zenit om den senaste utvecklingen. Han hälsar genom sin samarbetspartner i den fackliga anti-krigsrörelsen i USA, US Labor against the war, att han är orolig för represalier från den irakiska regeringen.

ATT DEN IRAKISKA REGERINGEN nu kringgår parlamentet och skriver kontrakt direkt med de internationella oljebolagen är ett resultat av den inhemska oppositionen mot oljelagen. Till en början var bolagen motvilliga att gå med på villkoren, som är mindre fördelaktiga än de hade blivit med den föreslagna oljelagen. Men flera asiatiska oljebolag, som accepterar mindre vinstmarginaler än de västerländska, har ökat konkurrensen. Dessutom har regeringen de senaste månaderna förbättrat villkoren i kontrakten, bland annat har oljebolagen nu rätt att anlita privata säkerhetsföretag för att trygga sin oljeproduktion. Det kan leda till en förlängd ockupation av Irak, menar Antonia Juhasz, en amerikansk journalist och aktivist som har skrivit flera

böcker och rapporter om kriget om Iraks olja.

– Redan nu är det 166 000 som jobbar på kontrakt åt USA, vilket är mer än antalet reguljära soldater. Det skulle kunna sluta med 170 000–200 000 privata säkerhetsvakter i Irak, säger Juhasz till Arbetaren Zenit.

DE INTERNATIONELLA oljebolagens intåg kan leda till växande konflikter i Irak. USA:s president Barack Obama, som har börjat sväva på målet om att få ut alla trupper innan 2012, kan få ytterligare skäl att stanna i Irak, befarar Juhasz.

– Från ett irakiskt perspektiv kommer det inte att vara särskilt stor skillnad mellan att vara ockuperad av utländska trupper eller ockuperad av säkerhetsvakter, menar hon.

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Ingå bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.

FOTO: NABIL AL-JURANI/SCANPIX

De internationella oljebolagens intåg i Irak befaras leda till växande konflikter.

”Det unika med Irak är att nationellt ägd olja säljs ut till utländska företag utan att parlamentet har något att säga till om.”

Antonia Juhasz, amerikansk journalist.

Snart sju år efter att miljoner demonstranter världen över marscherade till paroller som ”Inget blod för olja” verkar oljebolagen alltså ha segrat i Irak.

– Företag skriver kontrakt med regeringar hela tiden. Det unika med Irak är att nationellt ägd olja

säljs ut till utländska företag utan att parlamentet har något att säga till om, säger Antonia Juhasz.

DE TALJERNA i de hemligstämplade kontrakten ska finslipas och allt beräknas vara klart i början av nästa år. De flesta stora amerikanska oljebolagen finns dock inte med bland de vinnande företagen. De kan vara avskräckta av säkerhetsläget i Irak. Bara några dagar innan auktionen i Bagdad exploderade bomber i huvudstaden som krävde över hundra människors liv. I och med att oljekontrakten inte har stöd i lagstiftning finns även en risk för oljebolagen att en nyvald regering ändrar eller river upp kontrakten.

CHRISTOPHER HOLMBÄCK
christopher.holmback@arbetaren.se